

kendt, at Byen Bergen fornylig ved en dansk Financier har sluttet et midlertidigt Laan med en Diskonto af $4\frac{1}{4}$ — $4\frac{1}{2}$ pCt., og jeg ved ikke, om den højtærede Finansminister kan bekræfte, at der for ham har foreligget Tilbud om nu at forny de midlertidige Laan til en Kurs af $4\frac{1}{8}$ med Mulighed for at gaa ned til 4 pCt. Det er mig sagt, at der har været et Tilbud om de midlertidige Statslaans Fornyelse, som vilde byde adskillig bedre Rente end den, der nu skal være varig for os i lang Tid. Imidlertid, jeg tør ikke paastaa, at det vilde være rigtigt og heldigt at blive ved med de midlertidige Statslaan. Jeg vil ønske, at det Haab, som den ærede Ordfører for Socialdemokratiet (Marott) udtalte om et Udvalgs Nedsættelse, maa finde Øre hos Forsamlingens Flertal, saa at man i Udvalget kan tale nærmere med den højtærede Finansminister om disse Forhold, thi det vilde være særdeles heldigt, om alle kunde overbevises om, at det var nødvendigt, at vi gik over til et fast Statslaan — paa samme Maade, som vi alle have fundet det ønskeligt at gøre det —, skønt Øjeblikket er saa ugunstigt, som det nu er.

Jeg sagde altsaa, at den højtærede Finansministers Nølerpolitik har medført, at Laanet nu slutes paa det ugunstige mulige Tidspunkt, men jeg vil dertil føje, at det forekommer mig, at hvad der foreligger, viser, at Finansministeren ogsaa har oversprunget et forholdsvis gunstigt Tidspunkt til Optagelse af et saadant Laan. Den ærede Ordfører for Socialdemokratiet har allerede angivet Tiden for dette Tidspunkt, nemlig Foraaret 1911, hvor den højtærede Finansminister har staaet her i Salen og talt om Pengeforholdene. Han forelagde nemlig den Gang et Forslag om Fornyelse og Forøgelse af det midlertidige Statslaan og havde den Gang den Glæde at kunne forelægge et saadant til usædvanligt gunstige Betingelser, nemlig til en Diskonto af $3\frac{3}{8}$. Det var et særdeles gunstigt Resultat, da den tidligere Diskonto havde været $3\frac{1}{2}$ med en mellemliggende Periode, hvor Laanets Varighed var nedsat fra 1 Aar til 6 Maaneder, men hvor den $3\frac{1}{2}$ pCt.s Diskonto stadig var opretholdt. Den højtærede Finansminister erkendte, at der den Gang var stor Pengerigelighed i Europa. Nu, Pengerigelighed er den første Betingelse for, at et Statslaan kan slutes paa gunstige Vilkaar. Den højtærede Finansminister udtalte, at det var ikke den eneste, at andre Forhold kunde modvirke dette, og deri har han

sikkert Ret. Men de Vidnesbyrd, der foreligge om, hvad der paa forskellige Omraader skete i Foraaret 1911, tyde dog paa, at Laan paa det Tidspunkt have kunnet opnaas paa Vilkaar, der vare langt gunstigere end dem, vi staa overfor i Øjeblikket. Det er i Maj 1911, at Norge slutter et Statslaan — jeg maa tilstaa, jeg ved ikke, om det var paa 40 eller 60 Mill. Kr. Den Laanebemyndigelse, som blev given Staten, var paa 60 Mill., men det antydedes under Forhandlingerne, at man muligvis skulde gaa ned. Jeg er tilbøjelig til at tro, at det var det første Beløb, der blev optaget, og den norske Stat fik altsaa i Maj et saadant 4 pCt.s Laan, til hvilket man modstræbende gik over, idet man ogsaa der ønskede at fastholde $3\frac{1}{2}$ pCt.s Typen. Dette Laan blev udbudt til en Kurs af $100\frac{3}{4}$. Hvis det er rigtigt, at det nuværende danske Laan, som nu er sluttet til en Kurs af $93\frac{1}{2}$, skal udbydes til en Kurs af 97 à $97\frac{1}{4}$ — saadant er antydnet —, maa man vistnok derfra kunne slutte, at Overtagelseskursen for det norske Laan, hvis Emissionskurs var $100\frac{3}{4}$, var omtrent 4 pCt. lavere, altsaa $96\frac{1}{2}$ — $96\frac{3}{4}$. Det norske Statslaans Overtagelsessum har ikke været offentliggjort, saa man kan kun regne tilbage fra Emissionskursen, men enhver kan se, hvad dette betyder sammenlignet med de Kaar, der bydes os. Hvis vi ligesom Norge den Gang havde kunnet optage et Laan til en Kurs af $96\frac{1}{2}$ à $96\frac{3}{4}$, vilde det sige, at Overtagelseskursen havde været 3 — $3\frac{1}{4}$ pCt. bedre, hvilket overfor det Laanebeløb, der nu er Tale om, nemlig nogle og halvfjerds Millioner, vilde betyde, at hvis den danske Stat havde sluttet Laanet i Maj 1911 paa samme Vilkaar, havde den sparet over 2 Mill. Kr. i Kurstab. Udsættelsen til nu betyder et positivt Tab af over 2 Mill. Kr., hvis vi havde kunnet opnaa en lignende Kurs som den norske Stat, og jeg tror ikke, nogen tør paastaa, at den danske Stats Kredit skulde være ringere end den norske Stats, og at det skulde være umuligt at opnaa her, hvad man opnaaede i Norge i Foraaret 1911.

Den hollandske Stat optog, saa vidt jeg ved, et $3\frac{1}{2}$ pCt.s Laan til en Emissionskurs af 96, hvilket viser, at Forholdene der omtrent have svaret til de norske. Endvidere har i Løbet af denne Periode ogsaa den svenske Stat optaget et Laan. Den svenske Stat optog et Laan, som var af den saakaldte Differé-Type, som den højtærede Finansminister ogsaa har interesseret sig for ved denne Lejlighed, et Laan, som ganske